

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU** tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

6 Şubat 2023 depremlerinin ardından yürütülen yeniden inşa süreci, iktidar tarafından çoğunlukla “konut sayıları” üzerinden anlatılmakta; teslim edilen anahtarlar, açılan kura törenleri ve tamamlanan inşaatlar bir başarı göstergesi olarak sunulmaktadır. Ancak deprem bölgesinde yaşanan gerçeklik, bu anlatının ötesindedir.

Barınma hakkı, yalnızca bir yapının inşa edilmesiyle değil; o yapının altyapısı tamamlanmış, kamusal hizmetlere erişimi olan, günlük yaşamı sürdürülebilir kılan bir yerleşim alanı hâline gelmesiyle mümkündür. İçme suyu, kanalizasyon, elektrik, doğalgaz ve ulaşım gibi en temel altyapı hizmetlerinin eksik olduğu; okul, sağlık birimi, toplu taşıma ve sosyal donatıların planlanmadığı yerleşim alanlarında, “konut teslimi” fiilen anlamını yitirmektedir.

Deprem bölgesinde teslim edildiği açıklanan birçok konut alanında yurttaşların suya, ulaşım, sağlık hizmetine ve eğitime erişemediği; bu nedenle konutlara taşınamadığı ya da taşındıktan sonra yaşamın sürdürülemez hâle geldiği yönünde yoğun şikâyetler bulunmaktadır. Bu tablo, depremzedelerin yalnızca konutsuzlukla değil, plansızlık ve kamusal hizmet yokluğuyla da başa bırakıldığını göstermektedir.

Yerleşim alanlarının altyapısı tamamlanmadan ve kamusal hizmetler eş zamanlı planlanmadan yapılan konut teslimleri, barınma hakkını güvence altına almak yerine, sorunu başka bir biçimde derinleştirmektedir. Bu durum, deprem sonrası yeniden inşa sürecinin insan merkezli değil, sayısal ve vitrinsel bir anlayışla yürütüldüğünü ortaya koymaktadır.

Bu nedenle, deprem bölgesindeki konut alanlarının gerçekten yaşanabilir olup olmadığı, altyapı ve kamusal hizmetlerin hangi aşamada bulunduğu ve bu eksikliklerin neden giderilmediği hususlarının kamuoyuna açık biçimde açıklanması zorunludur.

Bu bağlamda:

1. 6 Şubat 2023 depremlerinden etkilenen illerde teslim edildiği açıklanan konut alanlarının tamamında, içme suyu, kanalizasyon, elektrik, doğalgaz ve ulaşım hizmetleri kesintisiz ve sürekli olarak sağlanmakta mıdır?
2. Bu temel altyapı hizmetlerinden biri ya da birkaçı tamamlanmadığı için fiilen yaşanabilir olmayan konut alanı sayısı kaçtır ve bu alanlar hangi illerde bulunmaktadır?

3. Altyapı eksikliği nedeniyle konutlarına taşınamayan ya da taşındıktan sonra geri dönmek zorunda kalan depremzedelere ilişkin Bakanlığınızın tuttuğu herhangi bir kayıt veya tespit bulunmakta mıdır?
4. Deprem bölgesinde inşa edilen yeni yerleşim alanlarının kaçında okul, sağlık birimi, toplu taşıma hattı ve sosyal donatılar eş zamanlı olarak planlanmış ve hayata geçirilmiştir?
5. Bu kamusal hizmetlerin planlanmadığı ya da geciktirildiği yerleşim alanlarında, konut teslimlerinin neden altyapı ve hizmetler tamamlanmadan yapıldığına ilişkin Bakanlığınızın gerekçesi nedir?
6. Eğitim, sağlık ve ulaşım hizmetlerine erişimin olmadığı yerleşim alanlarında yaşamın sürdürülemez olduğu açıkken, bu alanların "kalıcı konut alanı" olarak ilan edilmesi, depremzedelerin yaşam hakkı ve barınma hakkı açısından Bakanlığınızca nasıl değerlendirilmektedir?
7. Deprem sonrası yeniden inşa sürecinde, konut alanlarının altyapı ve kamusal hizmetlerle birlikte planlanmamasının yarattığı sonuçlara ilişkin Bakanlığınızca herhangi bir idari inceleme veya sorumluluk değerlendirmesi yapılmış mıdır?
8. Deprem bölgesinde inşa edilen tüm konut alanlarının, altyapısı ve kamusal hizmetleriyle birlikte gerçekten yaşanabilir hâle getirilmesine yönelik, kamuoyuna açıklanmış bağlayıcı bir takvim bulunmakta mıdır?